

УДК 657.338

JEL classification: M40, M41

Людмила НОВІЧЕНКО

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та
оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та
аудиту, Україна
E-mail: novichenko2104@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-3475-361X>
<http://www.researcherid.com/AGB-2146-2022>

© Людмила Новіченко, 2022

Отримано: 04.01.2022 р.

Прорецензовано: 18.01.2022 р.

Рекомендовано до друку: 26.01.2022 р.

Опубліковано: 26.01.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Людмила Новіченко (Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Оперативне та достовірне інформаційне забезпечення ухвалення управлінських рішень залежить від налагодженості та правильності формування інформаційних потоків на підприємстві. Одним із механізмів забезпечення формування належного інформаційного базису для системи управління підприємством є система економічного аналізу. Раціональна організація економічного аналізу забезпечує належне впорядкування та розробку дієвих механізмів здійснення аналітичної роботи на підприємстві та відповідне оформлення результатів розрахунку аналітичних показників.

Мета. Дослідити особливості організації економічного аналізу на підприємстві, встановити основні її складові, а також виявити шляхи удосконалення організації аналітичної роботи на підприємстві.

Метод (методологія). Для досягнення мети роботи було використано методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції, узагальнення, метод системного підходу, групування, табличний метод.

Результати. Запропоновано авторське визначення поняття «організація економічного аналізу» та встановлено особливості раціональної організації економічного аналізу. Розкрито й деталізовано основні питання, які варто вирішити на кожному етапі організації економічного аналізу на підприємстві. На основі аналізу наявних напрацювань та пропозицій авторів щодо визначення основних елементів організації економічного аналізу запропонована її системно-процесна інтерпретація. Доведено доцільність вивчення організації економічного аналізу на основі системного та процедурного підходів. За результатами їх застосування визначені основні елементи організації економічного аналізу та надано їх характеристику. Використання запропонованого підходу до організації економічного аналізу дозволить впорядкувати та налагодити належну координацію та уникнути дублювання в аналітичних функціях суб'єктів економічного аналізу, посилити конкурентні переваги та забезпечити належне інформаційне забезпечення для сталого розвитку підприємства.

Новіченко Л. Організація економічного аналізу на підприємстві. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 1. С. 199-207.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.199>

Ключові слова: організація економічного аналізу; аналіз діяльності підприємства; аналітичні дослідження; система управління; аналітична робота; аналітичні показники; інформаційне забезпечення; управлінські рішення.

Lyudmyla Novichenko (Ukraine)

UDC 657.338

JEL classification: M40, M41

Lyudmyla NOVICHENKO

PhD in Economics, Associate Professor,
Department of Audit and Entrepreneurship,
National Academy of Statistics, Accounting and
Audit, Ukraine

E-mail: novichenko2104@gmail.com<https://orcid.org/0000-0003-3475-361X><http://www.researcherid.com/AGB-2146-2022>

© Lyudmyla Novichenko, 2022

Received: 04.01.2022

Revised: 18.01.2022

Accepted: 26.01.2022

Online publication date: 26.01.2022

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ORGANIZATION OF ECONOMIC ANALYSIS AT THE ENTERPRISE

ABSTRACT

Introduction. Operational and reliable information support for management decisions depends on the organization and correctness of the formation of information flows in the enterprise. One of the mechanisms to ensure the formation of an appropriate information base for the enterprise management system is the system of economic analysis. Rational organization of economic analysis ensures proper streamlining and development of effective mechanisms for analytical work at the enterprise and the appropriate design of the results of the calculation of analytical indicators.

Purpose. Investigate the features of the organization of economic analysis in the enterprise, to establish its main components, as well as identify ways to improve the organization of analytical work in the enterprise.

Method (methodology). Methods of analysis, synthesis, induction, deduction, generalization, method of system approach, grouping, tabular method were used to achieve the goal of the work.

Results. The author's definition of the concept of «organization of economic analysis» is offered and the peculiarities of rational organization of economic analysis are established. The basic questions which should be solved at each stage of the organization of the economic analysis at the enterprise are opened and detailed. Based on the analysis of existing developments and the authors' proposals to determine the main elements of the organization of economic analysis, its system-process interpretation is proposed. The expediency of studying the organization of economic analysis on the basis of systemic and procedural approaches is proved. Based on the results of their application, the main elements of the organization of economic analysis are identified and their characteristics are given. Using the proposed approach to the organization of economic analysis will streamline and establish proper coordination and avoid duplication in the analytical functions of economic analysis, strengthen competitive advantages and provide adequate information support for sustainable development of the enterprise.

Novichenko, L. (2022). Organization of economic analysis at the enterprise. *Economic analysis*, 32 (1), 199-207.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.01.199>

Keywords: organization of economic analysis; analysis of enterprise activity; analytical research; management system; analytical work; analytical indicators; information support; management decisions.

Вступ

Формування належного інформаційного забезпечення системи управління підприємством та отримання оперативних та достовірних показників про результати діяльності підприємства залежать від організації аналітичної роботи. Ефективна організація економічного аналізу на підприємстві є запорукою ухвалення дієвих управлінських рішень в частині збереження конкурентних переваг на ринку і створення належних умов для забезпечення сталого розвитку підприємства. Інтуїтивне проведення економічного аналізу без належної організації аналітичних бізнес-процесів на підприємстві в подальшому призводить до формування хибних висновків та збитковості діяльності підприємства. Налагодження здійснення аналітичних досліджень в межах суб'єкта господарювання повинно здійснюватися з урахуванням специфіки його діяльності та інформаційних запитів управлінського персоналу.

«Успішне функціонування підприємства в умовах ринкової економіки неможливе без аналізу його діяльності, належної організації, що покликана налагодити, впорядкувати, привести в системну норму інформаційно-методологічне забезпечення. Відсутність аналізу або формальне його проведення на підприємствах пов'язані, насамперед зі зниженням зацікавленості у його результатах» [1, с. 314]. Організація аналізу господарської діяльності повинна забезпечувати гнучкість на різних етапах проведення аналітичних розрахунків з метою урахування різних змін внутрішнього та зовнішнього економічного середовища. Лише за умови детального опрацювання та впорядкування виконання аналітичних функцій та процесів формуватиметься повна інформаційна база для прийняття оптимальних та найбільш ефективних управлінських рішень, які забезпечать реалізацію цілей та стратегічних напрямів діяльності підприємства.

Мета статті

Метою та основними завданнями статті є дослідження особливостей організації економічного аналізу на підприємстві, встановлення основних її складових та пошук шляхів удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження

Правильно налагоджена та організована система аналітичних бізнес-процесів на підприємстві дозволяє звести до мінімуму випадки викривлення та спотворення інформації, яка надається для потреб управління. На сьогодні в різних наукових статтях та публікаціях можна зустріти різні трактування поняття «організація економічного аналізу», що зумовлено наявністю різних точок зору щодо процедури її здійснення. З метою усунення асиметрії в трактуваннях зазначеного терміну систематизовані підходи до його трактування (табл. 1).

Аналізуючи наведені в таблиці 1 дані, можна зробити висновок про відсутність однаковості думок вчених та науковців в частині трактування поняття «організація економічного аналізу». Організація аналізу розглядається з точки зору процедурного аспекту розглядається як сукупність раціональних та скоординованих дій в процесі аналізу показників господарської діяльності підприємства. Зокрема, в даному напрямі організації економічного аналізу автори розглядають як організації аналітичної служби (як суб'єкта здійснення економічного аналізу) та організації безпосередньо виконання аналітичних робіт. Враховуючи диференційованість поглядів науковців в частині трактування поняття «організація економічного аналізу», на основі застосування принципу системного підходу вважаємо, що під поняттям «організація економічного аналізу» слід розуміти сукупність впорядкованих дій зі створення аналітичної системи, яка включає вибір та координацію діяльності суб'єктів аналізу, організації технології аналітичних процесів, відповідне забезпечення, удосконалення та раціоналізацію обробки інформації з метою її подальшого використання з урахуванням запитів управлінського персоналу. Організація економічного аналізу повинна забезпечити оптимальну структурування та регламентацію технології його проведення з подальшою декомпозицією порядку виконання аналітичних робіт та повинна включати наступні елементи (рис. 1)

Таблиця 1. Тракткування поняття «організація економічного аналізу» в різних наукових джерелах

Автор	Тракткування поняття
Стецюк Л. С. [9]	Організація аналізу на підприємстві охоплює велике коло питань, які включають в себе організацію аналітичної служби; організацію технології аналітичного процесу; розробку загальних засад та порядку проведення аналізу; організаційне, методичне, матеріально-технічне забезпечення; загальне керівництво та прийом виконаних аналітичних робіт; розвиток та удосконалення економічного аналізу на підприємстві
Зоріна О. А., Рябініна О. В. [4, с. 71]	При цьому організація аналізу – це поняття, яке існує в двох площинах: по-перше, організація аналітичної служби як окремого структурного підрозділу та забезпечення проведення аналізу; по-друге, організація аналітичних робіт, що здійснюються в процесі аналізу
Гаврилко П. П., Підлипна Р. П., Лалакулич М. Ю., Підлипний Ю. В. [1, с. 315]	Організація аналітичної роботи – це система раціональних координованих дій, спрямованих на комплексне вивчення господарської діяльності аналізованого підприємства і його окремих структурних підрозділів.
Шкарабан С. І., Сапачов М. І. [3, с. 33]	Організація економічного аналізу – це система методів і засобів, які забезпечують оптимальне її функціонування та подальший розвиток
Дерій В. А. [2, с. 99]	Суть раціональної організації аналітичної роботи у функціонуючому підприємстві полягає в тому, щоб правильно налаштувати механізм відбору вхідної інформації для проведення аналітичних процедур, її групування і трансформації й отримання вихідних аналітичних даних з метою своєчасного і повного забезпечення ними управлінського персоналу, інвесторів, працівників комерційних банків та інших користувачів такої інформації
Максименко Д. В. [6, с. 239]	Під організацією аналітичної роботи слід розуміти систему раціональних, скоординованих дій в процесі вивчення об'єкта спостереження відповідно до визначених завдань
Покропивний В. М. [8]	Організація економічного аналізу – це система заходів із забезпечення ефективності, організованості, плановірності, обдуманого упорядкування дослідження об'єкта, а також дотримання внутрішньої дисципліни

Організацію економічного аналізу доцільно розглядати як систему, яка складається із взаємозв'язаних елементів, які перебувають у постійному зв'язку. Основними елементами організації економічного аналізу як системи є суб'єкти аналізу (суб'єкти, що ініціюють організацію економічного аналізу; суб'єкти, що організовують проведення аналізу; суб'єкти, що виконують аналітичні функції) та об'єкти аналізу (господарська діяльність підприємства). Залежно від мети та завдань економічного аналізу в подальшому будуть обиратися джерела інформації та методичне забезпечення проведення аналітичних процедур.

Важливою складовою організації економічного аналізу є різні види забезпечення. Методичне забезпечення

організації економічного аналізу формується із сукупності прийомів та способів, які застосовуються на підприємстві при виконанні аналітичних процедур та обчисленні основних аналітичних показників. Особою відповідальною за керівництво аналітичною роботою можуть розроблятися та затверджуватися методичні рекомендації з проведення аналізу господарської діяльності підприємства, в тому числі тематичного аналізу. Основними елементами методичного забезпечення економічного аналізу мають бути мета і завдання економічного аналізу; сукупність показників, які обчислюються в процесі проведення аналізу; взаємозв'язок показників та порядок здійснення розрахунків; періодичність проведення аналізу; джерела інформації; порядок узагальнення та

оформлення результатів економічного аналізу.

Рис. 1. Зміст та складові організації економічного аналізу

Інформаційне забезпечення організації економічного аналізу полягає у використанні різного типу даних та інформації. Зокрема, в процесі побудови системи аналітичних досліджень на підприємстві можуть застосовуватися дані нормативних документів, плани та нормативні матеріали, показники фінансової звітності та інформація з системи бухгалтерського обліку, інформація про внутрішнє та зовнішнє середовище функціонування підприємства.

Технічне забезпечення організації економічного аналізу – це комплекс технічних засобів і методів, що забезпечують

функціонування системи аналізу підприємства. До технічного забезпечення належать технічні засоби (програмне забезпечення для здійснення аналітичних обчислень і розрахунків, засоби передачі інформації, засоби накопичення та обробки інформації), затверджені на законодавчому рівні методичні рекомендації з питань економічного аналізу. Ергономічне забезпечення організації економічного аналізу базується на створенні належних умов праці в аналітичній службі або відділі, формування належного мікроклімату та освітлення.

Одним із елементів організації економічного аналізу підприємства є організація праці виконавців. В даному напрямі суб'єкт господарювання має обрати форму організації, а саме централізовану, децентралізовану або змішану. Вибір форми організації залежить від розміру та галузевої специфіки діяльності, потреб і можливостей підприємства.

«Для централізованої системи характерним є створення (виокремлення) спеціалізованого структурного підрозділу (відділу), який відповідає за всі функції економічного аналізу. Перевагою цієї системи є чіткий розподіл праці між аналітиками, можливість застосування обчислювальної техніки у мережі. Однак головним її недоліком є віддаленість аналітичного процесу від процесів управління та менеджменту. Така система організації є характерною для середніх і великих підприємств, а своє відображення на ринку антикваріату може знайти виключно у великих аукціонних компаніях» [7, с. 90-91].

«Характерною перевагою для децентралізованої системи є максимальна наближеність до управлінського процесу, що є сприятливою передумовою для підвищення ефективності здійснюваної аналітичної роботи, а також можливістю застосування персональних комп'ютерів. У такій системі не створюють спеціалізованого відділу, натомість аналітичні роботи розподіляються в існуючій організаційній системі управління підприємством. Децентралізована система організації економічного аналізу є найбільш поширеною на ринку антикваріату, оскільки переважна більшість суб'єктів, які функціонують на ньому, є малими підприємствами» [5, с. 451]. Змішана форма організації економічного аналізу полягає у поєднанні централізованої та децентралізованої форм.

Тип організаційної структури організації економічного аналізу залежить від організаційної структури підприємства та її розгалуженості, обсягів діяльності та запитів управлінського персоналу. Найбільш поширеними типами організаційних структур є: лінійна; функціональна; лінійно-функціональна, матрична.

Розподіл функцій, обов'язків та відповідальності між суб'єктами економічного

аналізу здійснюється на основі розроблених внутрішніх регламентаційних документів, посадових інструкцій. Суб'єктам господарювання доцільно розробити та затвердити внутрішнє Положення про організацію аналітичної роботи, яким слід врегулювати основні питання розподілу обов'язків та аналітичних функцій на підприємстві, порядку здійснення аналітичних процедур та оформлення результатів економічного аналізу. Зазначене положення повинно розроблятися з урахуванням особливостей діяльності підприємства, об'єктів економічного аналізу та періодичності його проведення.

На доцільності та дієвості внутрішньої регламентації організації економічного аналізу в корпораціях зазначають О. А. Зоріна, О. В. Рябініна, які зазначають, що «використання розробленого типового положення з організації економічного аналізу забезпечить структурування елементів організаційного забезпечення системи аналітичної роботи в корпорації, що підвищить її ефективність шляхом реалізації концепції системності та регламентованості» [4, с. 73].

Наступна складова організації економічного аналізу це аналітичний процес, який більш детально розкривається при дослідженні організації економічного аналізу як процесу. Процес організації економічного аналізу складається з трьох етапів: підготовчий, основний та завершальний етапи. На підготовчому етапі організації економічного аналізу необхідно здійснити планування заходів з економічного аналізу на підприємстві. Зазвичай в практиці вітчизняних підприємств за результатами планування складається план і програма економічного аналізу. План проведення економічного аналізу є втіленням технології здійснення аналітичної роботи на підприємстві і включає послідовність і порядок проведення аналітичних досліджень.

Перелік питань, які доцільно включити в план заходів з аналітичної роботи на підприємстві наводить В. А. Дерій, який зазначає, що «у цьому плані необхідно передбачити наступні показники: назва заходу, термін його виконання, відповідальна особа за проведення заходу, позначка про виконання. Серед заходів з організації аналітичної роботи

варто запланувати такі: уточнення списку споживачів вихідної аналітичної інформації; коригування чинного переліку та розробка нових аналітичних показників, таблиць; внесення змін, доповнень до періодичності та форми подання вихідної аналітичної інформації; розширення і конкретизація джерел отримання вхідної планової, обліково-звітної інформації й уточнення методів її групування та трансформації і т. д.» [2, с. 100]. Залежно від мети та завдань аналітичної роботи складаються комплексні та тематичні плани заходів з аналітичної роботи.

Програма аналізу містить перелік конкретних питань та сфер в яких будуть здійснюватися аналітичні процедури і є деталізацією питань плану заходів з аналітичної роботи. Доцільно опрацьовані план і програма здійснення аналітичних робіт та заходів виступають запорукою результативності та ефективності здійснення аналітичної роботи суб'єкта господарювання. На основі складеної програми аналізу формується перелік джерел інформації, які будуть використовуватися на кожному етапі проведення економічного аналізу діяльності підприємства. Також на підготовчому етапі формується необхідне методичне, інформаційне, технічне забезпечення проведення аналітичних розрахунків.

На основному етапі організації економічного аналізу необхідно визначити механізми та порядок оброки аналітичної інформації, затвердити форми аналітичних таблиць, графіків та шаблонів документів, які оформлюються в процесі здійснення

аналітичної роботи. Також на даному етапі слід впорядкувати порядок створення додаткової інформації за результатами запитів управлінського персоналу, порядку її накопичення, оброки та надання.

Завершальний етап організації економічного аналізу базується на врегулюванні процедур оформлення результатів аналізу діяльності підприємства. На даному етапі необхідно визначити перелік звітних та узагальнюючих результати аналізу документів, порядок їх оформлення та надання зацікавленим користувачам. Оформлення результатів аналізу та висновків може здійснюватися з використанням наступних документів (табл. 2).

На завершальному етапі мають бути затверджені форми, періодичність складання та процедури затвердження і надання узагальнюючих форм документів, що оформлюються за результатами аналізу. Шаблони зазначених документів доцільно затвердити наказом підприємства, з метою встановлення єдиних підходів до оформлення результатів аналітичної роботи. Після надання результатів аналізу необхідно врегулювати порядок впровадження пропозицій і результатів аналізу, відстеження ефективності впроваджених пропозицій. Впровадження запропонованих рекомендацій з організації економічного аналізу дозволить сформувати дієву систему інформаційно-аналітичних потоків, які сприятимуть ефективному зворотному зв'язку між елементами та складовими системи управління.

Таблиця 2. Документальне оформлення результатів економічного аналізу

№ з/п	Назва документу	Коротка характеристика
1	Довідка	Є стислою за формою і містить результати аналізу ключових питань, передбачених програмою аналізу. Дані документи включають оцінку факторів та їх вплив на аналізовані показники, а також містять висновки і пропозиції за результатами аналізу
2	Аналітична (довідна) записка	
3	Пояснювальна записка до аналітичного звіту	Пояснювальна записка складається з двох частин: констатуючої (наводяться висновки і опис фінансових показників діяльності підприємства) і рекомендаційної (наводяться пропозиції і заходи щодо можливостей і шляхи поліпшення фінансового стану підприємства)
4	Аналітичний звіт (висновок)	Зміст і структура документу залежать від мети, цілей та завдань, передбачених планом аналізу. Містить детальний опис результатів аналізу та пропозицій щодо удосконалення показників діяльності

Висновки та перспективи подальших розвідок

Здійснення раціональної та результативної аналітичної роботи на підприємстві спрямоване на забезпечення ухвалення правильних та раціональних управлінських рішень, розробці превентивних заходів в частині виникнення негативних наслідків діяльності. Для забезпечення зазначених умов особливої актуальності набуває питання пошуку шляхів удосконалення організації економічного аналізу на підприємстві. За результатами дослідження здійснено уточнення змісту поняття «організація економічного аналізу» та запропоновано авторське трактування його змісту. На основі застосування системного підходу

запропоновано системно-процедурну інтерпретацію організації економічного аналізу на підприємстві, представлено характеристику її основних елементів. Використання запропонованих пропозицій в частині удосконалення організації економічного аналізу сприятиме забезпеченню суб'єктів управління якісною і комплексною інформаційно-аналітичною базою для прийняття управлінських рішень в сфері стратегічного розвитку підприємства. Перспективами подальших досліджень є вивчення порядку проведення економічного аналізу прибутку та показників рентабельності діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гаврилко П. П., Підлипна Р. П., Лалакулич М. Ю., Підлипний Ю. В. Організація аналітичної роботи на підприємстві та оформлення її результатів. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип. 21. 15. С. 314-319
2. Дерій В. А. Організація аналітичної роботи у підприємстві: суть, план заходів, напрямки. *Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: Черкаси, 17-19 травня 2016 р.* Черкаси: ЧДТУ, 2016. С. 99-100
3. Економічний аналіз діяльності промислових підприємств / за ред. С. І. Шкарабана, М. І. Сапачова. Тернопіль: Астон, 1999. 405 с.
4. Зоріна О. А., Рябініна О. В. Організація аналітичної роботи в корпораціях. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2016. № 3. С. 71-76
5. Ковальчук Т. М. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник. Ч.: ЧНУ, 2011. 544с.
6. Максименко Д. В. Організація аналітичної роботи як основа прийняття ефективних управлінських рішень на підприємстві *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2010. Спец. вип. 29. Ч. 1. С. 238-240.
7. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підручник. Київ: КНТЕУ, 2008. 514 с.
8. Покропивний В. М. Економіка підприємства. Київ: Знання. 2010. С. 161-170.
9. Стецюк Л. С. Організація аналітичної роботи на сільськогосподарських підприємствах *Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал*. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/organizaciyaanalitichnoi-roboti-na-pidpriemstvah.html>.

REFERENCES

1. Gavrilko, P. P., Pidlipna, R. P., Lalakulych, M. Yu., & Pidlipny, Yu. V. (2011). Organization of analytical work at the enterprise and registration of its results. *Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*, 21.15, 314-319 [in Ukrainian].

www.econa.org.ua

2. Deriy, V. A. (2016). Organization of analytical work in the enterprise: essence, action plan, directions. *Accounting, control and analysis in business management: materials of the XIII International scientific-practical Internet conference*: Cherkasy: ChSTU, 99-100 [in Ukrainian].
3. Shkaraban, S. I., & Sapachev, M. I. (1999). *Economic analysis of industrial enterprises*. Ternopil: Aston [in Ukrainian].
4. Zorina, O. A., & Ryabinina, O. V. (2016). Organization of analytical work in corporations. *Scientific Bulletin of the National Academy of Statistics, Accounting and Auditing*, 3, 71–76 [in Ukrainian].
5. Kovalchuk, T. M. (2011). Theory of economic analysis: a textbook. Cherkasy: ChNU [in Ukrainian].
6. Maksimenko, D. V. (2010). Organization of analytical work as a basis for making effective management decisions at the enterprise. *Scientific Bulletin of Uzhgorod University*, 29, 1, 238-240 [in Ukrainian].
7. Monk, E. V. (2008). *Economic analysis of the enterprise: a textbook*. K.: KNTEU, 514 [in Ukrainian].
8. Pokropivny, V. M. (2010). *Business Economics*. Kyiv: Knowledge, 161-170 [in Ukrainian].
9. Stetsyuk, L. S. (n.d.). Organization of analytical work at agricultural enterprises *Accounting and finance of agro-industrial complex: accounting portal*. Retrieved from: http://magazine.faaf.org.ua/org_anizaciyaanalitichnoi-roboti-na-pidpriemstvah.html [in Ukrainian].